

Täysistunto

Torstai 29.4.2021 klo 16.00—17.03

Täysistunto alkoi klo 16.00. Täysistunto päättyi klo 17.03.

Puhetta johti toinen varapuhemies Juho Eerola (16.00—17.03).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 173, 176, 192-196, 204, 214, 223/2021 vp.

2.2. Kertomukset

Eduskunnalle on annettu Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitran toimintakertomus vuodelta 2020 ja Yleisradion hallintoneuvoston kertomus eduskunnalle yhtiön toiminnasta vuonna 2020 (K 5, 14/2021 vp).

3. Suullinen kyselytunti

Vastaamassa olivat seuraavat ministerit
pääministeri Sanna Marin
tiede- ja kulttuuriministeri Annika Saarikko
valtiovarainministeri Matti Vanhanen
ulkoministeri Pekka Haavisto
oikeusministeri Anna-Maja Henriksson
työministeri Tuula Haatainen
elinkeinoministeri Mika Lintilä
eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen
sisäministeri Maria Ohisalo
opetusministeri Jussi Saramo

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Päiväjärjestyksen 3. asiana on suullinen kyselytunti.

Pöytäkirja PTK 49/2021 vp

Pyydän paikalla olevia ministereitä siirtymään ministeriaitioon. Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää kysymyksen paikalla oleville ministereille, ilmoittautumaan painamalla P-painiketta ja nousemalla seisomaan.

Ministereille esitettiin seuraavat kysymykset:

3.1. Suullinen kysymys EU:n elpymisrahoituksesta (Rami Lehto ps)

Suullinen kysymys SKT 88/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Lehto.

Keskustelu

16.01 Rami Lehto ps: Arvoisa puhemies! Italia on päättänyt käyttää EU:n koronatuesta saamansa rahat muun muassa maan alhaisen syntyvyyden nostamiseksi. Suunnitelmissa on maksaa, siis suomalaisten rahalla, 250 euroa kuussa yhdestä lapsesta aina 21 ikävuoteen asti. Tämä on reippaasti enemmän kuin suomalaisen lapsilisä on. Samaan aikaan Espanja on käyttämässä oman osuutensa teollisuuden parantamiseen ja nelipäiväisen työviikon kokeiluun. Se satsaa muun muassa akkuteollisuuteen, eli me suomalaiset maksamme suoraan kilpailijalle teollisuustukea. Me suomalaiset joudumme maksumiehiksi Italian lapsitalkoisiin ja Espanjan lyhennettyyn työviikkoon. Hyvä hallitus, kertokaa konkreettisesti, miten suomalainen duunari tai yrittäjä hyötyy Italian vahvistavista tuista kansalaisilleen meidän maksamina tai siitä, että espanjalaiset tekevät vähemmän töitä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Tuppurainen.

16.02 Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on vastikään antanut eduskunnalle oman EU-poliittisen selontekonsa, joka lähtee siitä, että jokainen maa Euroopan unionissa on vastuussa itse omasta taloudestaan. Hallitus ei kannata minkäänlaisia yhteisvastuullisia velkajärjestelyitä Euroopan unionille. Me emme kannata esimerkiksi yhteisvastuullisia eurobondeja, ja me lähdemme siitä, että jokainen jäsenmaa tekee nyt tämän elpymisvälineen mukaiset elpymis- ja palautumistukisuunnitelmat, joissa nämä yhteiset varat kohdennetaan niihin kohteisiin, joilla luodaan uutta, kestäväää kasvua maakohtaisten suositusten mukaisesti rakenteellisiin uudistuksiin. Näitä ohjelmia käsitellään neuvostossa. Kaikki jäsenmaat voivat lausua oman sanansa siitä, mihin elpymisvälineen varoja kohdennetaan, ja Suomi lähtee siitä, että niillä on aikaansaattava uutta, kestäväää kasvua. Mikäli varat myöhemmin ohjautuisivat epätarkoituksenmukaisesti, niin on sovittu myös hätäjarrusta, jolla maksatukset voidaan katkaista.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja nyt pyydän niitä edustajia, jotka tästä nimenomaisesti aiheesta haluavat lisäkysymyksiä esittää, nousemaan seisomaan ja painamaan sitä V-painiketta. — Edustaja Lehto saa jatkaa.

Pöytäkirja PTK 49/2021 vp

16.03 Rami Lehto ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Perustuslakivaliokunta katsoi, että tämä EU:n koronapaketti läpi mennessään muuttaa EU:n keskeisiä toimintaperiaatteita, eikä Suomi ole liittyessään EU:hun antanut suostumustaan tällaiseen. Paketti on vallansiirtoa EU:lle, ja se heikentää Suomen itsemääräämisoikeutta. Ei ole moraalisesti kansallemme oikein, että viiden vihervasemmistopuolueen johdolla Suomi viedään EU:n tulonsiirtounioniin. Oppositio voisi paketin kaataa, jos kokoomus päätyisi tyhjän äänestämisen sijaan vastustamaan pakettia, kuten me perussuomalaiset vastustamme.

Eduskunnan käsittelyyn on juuttunut aloite EU:n elpymispaketin kansanäänestyksestä, mutta vakavasti kysyn hallitukselta: eikö Suomen vieminen tällaiseen tulonsiirtounioniin edellytä moraalisesti kansan hyväksyntää eli kansanäänestyksen järjestämistä?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Tuppurainen.

16.04 Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä niin kutsuttu EU:n omien varojen päätös, jolla tämä tuleva monivuotinen rahoituskehys ja elvytysrahasto luodaan, on nyt aidosti eduskunnan käsissä. Tämä eduskunta päättää Suomen kannan siihen.

Olemme tällä viikolla saaneet asiasta perustuslakivaliokunnan lausunnon. Perustuslakivaliokunnan enemmistö lähtee siitä, että tämä eduskunnan päätös on tehtävä määräenemmistöllä, kahden kolmasosan äänen enemmistöllä. Näin on, ja tätä luonnollisesti me kaikki kunnioitamme, niin valtioneuvosto kuin eduskunta, ja on syytä toivoa, että ratkaisu tässä salissa hyvässä yhteistyössä aikaansaadaan.

Tästä asiasta on käyty laajaa kansalaiskeskustelua, jota myös hallitus on halunnut edesauttaa. Tätä keskustelua on käyty muun muassa hallituksen EU-selonteon yhteydessä, ja tässä selonteossa on esitelty valtioneuvoston kokonaisvaltainen eurooppapolitiikan linja.

Me ajamme sellaista Euroopan unionia, joka vahvistaisi Suomen ja koko maanosan kriisinkestävyyttä ja jossa talous on pitkällä aikavälillä kestävää kasvua tukevaa [Puhemies koputtaa] ja jossa kukin jäsenmaa on itse vastuussa omasta taloudenpidostaan.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Halla-aho.

16.05 Jussi Halla-aho ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen toimintatapa näyttää olevan se, että eduskunnan tai toimittajien julkisesti esittämiin kysymyksiin ei vastata tai vastataan puuta heinää mutta sen sijaan omaan agendaan sopivia tietoja vuodetaan medialle. Yle uutisoi tiistaina, että joku virkamies EU:sta uhkasi Suomea ennennäkemättömillä seurauksilla, jos tyrmäämme elpymispaketin. On ilmeistä, että tieto on vuodettu valtioneuvoston kansliasta ja että sillä oli tarkoitus pelotella eduskunta paketin taakse.

Arvoisa puhemies! Tulee mieleen vuoden 61 noottikriisi, jolloin Neuvostoliitolta tilatuilla uhkauksilla varmistettiin istuvan presidentin jatkokausi. Kysyisin pääministeri Marinilta: eikö tällainen toimintatapa ole mielestänne nolo, ja onko teillä jokin syy olla kertomatta, ketkä tämän kyseisen keskustelun kävivät?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja pääministeri Marin.

Pöytäkirja PTK 49/2021 vp

16.07 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minä en tiedä, ketkä tällaisen keskustelun ovat käyneet. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Minä en ole ollut henkilökohtaisesti tässä osallisena, enkä tiedä näistä vuodoista mitään, enkä tiedä myöskään näistä tietopyynnöistä mitään. Nämä ovat virka-arvioita, että mihin tietopyyntöihin vastataan, millä tavoilla, ja minulla ei ole esimerkiksi tietoa, mistä Yle on saanut nämä tiedot, joista se on uutisoinut.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Mäkelä.

16.07 Jani Mäkelä ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt ei ole kyllä oikein uskottava tuo pääministerin äskettäinen lause, kun kuitenkin hänen valtiosihteerinsä Kare Halonen on medialle kommentoinut sinänsä tietävänsä asian mutta ei kerro, kuka Suomea on uhannut ”ennennäkemättömällä mainehaitalla ja poliittisella paineella”, jos me hylkäämme tämän etelän laiskottelijoille tarkoitetun lahjapaketin. Tämähän kuulostaa melkein järjestäytyneen rikollisuuden toiminnalta, että Suomelta kiristetään tällaisilla uhkauksilla miljardeja, miljardeja euroja rahaa. Siis tämä keskustelu on käyty valtioneuvoston kanslian ja EU:n välillä, ja nyt pääministeri äsken väitti, ettei tiedä, kuka tämän keskustelun hänen omassa kansliassaan on käynyt.

Kuten sanottu, aikanaan oli Moskova, jonne suomalaiset pitivät yhteyttä — nyt on Bryssel. Ja samalla tavalla häpeilemättä käytetään tätä Brysselin-korttia kotimaan politiikassa. Kysynkin pääministeriltä uudelleen, kuka Suomea oikein uhkailee. Aikooko hallitus taipua ulkomaalaisten uhkailuun ja pakottaa omat edustajansa ryhmäkurilla äänestämään sen puolesta?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja pääministeri Marin.

16.08 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Varmasti tässä salissa voidaan ajatella, että pääministeri tietää jokaisen virkamiehen jokaisen puhe-
lun, jokaisen keskustelun, mutta näin ei ole. Minä olen tässä viimeisen viikon ajan ollut täysin kiinni hallituksen kehysriihineuvotteluissa, täysin kiinni siinä poliittisessa työssä, joka pääministerille kuuluu, ja minä en tiedä, kuten aikaisemmin totesin, keiden välillä tämä keskustelu on käyty, enkä muutoinkaan ole ollut tähän asiaan sillä tavalla osallisena, että pystyisin esimerkiksi vastaamaan siihen, mistä Yle on nämä tietonsa saanut. Jos minä tietäisin, varmasti tässä voisin sen sanoa, mutta minulla ei tällaista tietoa ole.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Orpo.

16.09 Petteri Orpo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä ratkaisu todellakin on kokoomukselle hankala. Tässä on kaksi puolta: Tämä paketti on huono, hallitus on sen enemmistöllään neuvotellut, sopinut muiden EU-maiden kanssa. Mutta EU on tärkeä, se on Suomelle välttämätön, ja Suomen EU-jäsenyys on meille kaikki kaikessa — toimiva EU ja Suomen asema Euroopan unionin neuvottelupöydissä.

Totean vielä sen, että me ikään kuin annamme tässä — jalkapallotermein — punaisen kortin hallitukselle tästä neuvottelutuloksesta ja keltaisen kortin Euroopan unionille, että tällaista talouspolitiikan linjaa, jossa yhteisvastuuta lisätään, me emme voi jatkossa hyväksyä.

Pöytäkirja PTK 49/2021 vp

Kysyisin EU:n merkityksestä valtiovarainministeri Vanhaselta ja ulkoministeri Haavistolta: mitä te arvioitte, mitä tapahtuisi talouspolitiikan, talouden näkökulmasta, jos Suomi tämän kaataisi? Ja kysyisin ulkoministeri Haavistolta: millaisia turvallisuuspoliittisia vaikutuksia tällä olisi, koska Suomi on aikanaan liittynyt Euroopan unioniin, [Puhemies koputtaa] ennen kaikkea turvallisuusyhteisöön ja vapauden yhteisöön?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja ministeri Vanhanen.

16.10 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin tuohon äskeiseen keskusteluun: Lausukoon kuka hyvänsä EU:n virkamies tällaista meille, ei sillä saa vaikutusta olla — ei saa olla vaikutusta teihin eikä ole hallitukseen. Meidän pitää itse kyetä arvioimaan, mikä sen vaikutus olisi.

Edustaja Orpon kysymykseen: Vaikutus olisi eurooppalainen maanjäristys. Se, että unionilla ei tällaisessa tilanteessa, jossa koko maanosa on koronaviruksen, olisi uutta budjettia, seitsemän vuoden budjettia, olisi — käytän tätä termiä — katastrofi. [Perussuomalaisten ryhmästä: Meinaatteko, että he eivät tekisi uutta?] Unioni tarvitsee budjetin. [Hälinää — Puhemies koputtaa]

Mutta tässä tämä periaatteellinen kysymys Suomen kannalta, Suomen vaikutustavan kannalta, on, että me olemme tottuneet siihen, että Suomi lähettää neuvottelijat kansainvälisiin neuvotteluihin, tässä tapauksessa Eurooppa-neuvostoon. Meillä on oman perustuslakimme perusteella järjestelmä, jossa eduskunta etukäteen ja jälkikäteen kontrolloi hallituksen toimintaa, antaa ikään kuin poliittisen mandaatin käydä neuvotteluja. [Puhemies koputtaa] Ja tämä mandaatti annettiin, sen pohjalta on neuvoteltu, sovittu, ja nytkö me vuosi sen jälkeen sanoisimme: ”Ei sillä ollut mitään väliä, [Puhemies: Nyt on minuutti täynnä!] mietimme nyt toisin, ei käy.”

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Haavisto.

16.11 Ulkoministeri Pekka Haavisto (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos, puheenjohtaja Orpo, kysymyksestä. Euroopan unioni elää uudessa tilanteessa, tietysti kasvavien uhkien ympäristössä. Viitataan vain Venäjä—Ukraina- ja Navalnyi-tyyppisiin kriiseihin. Olen itse ollut tyytyväinen viime aikoina, että Euroopan unioni on pystynyt muodostamaan yhteisiä kantoja, hyvin vahvoja kantoja näihin asioihin. Suomi on ollut mukana näitä kantoja muotoilemassa, ja on aivan selvää, että Euroopan unioni myöskin tätä kautta on meille tärkeä turvallisuusyhteisö.

Jos ajattelen sellaista tilannetta, että Suomi ei tähän sopimukseen lähtisi, tähän elvytyspakettiin lähtisi, niin totta kai sillä olisi varmaan sellaisia seurausvaikutuksia, että ihmeteltäisiin meidän kantojamme, meidän päätöksentekokykymme tällaisessa tilanteessa, [Perussuomalaisten ryhmästä: Oikeinko ihmeteltäisiin?] ja totta kai erkaantuisimme silloin niistä päätöksistä, joita Euroopan unioni nyt yhdessä on ollut tekemässä. Se, olisiko sillä sitten suoria vaikutuksia turvallisuuspolitiikkaan, jää nähtäväksi. Joitain reaktioita varmaan Euroopan mailta siihen olisi.

Pöytäkirja PTK 49/2021 vp

3.2. Suullinen kysymys EU:n elpymisrahoituksesta (Harry Harkimo liik)

Suullinen kysymys SKT 89/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Arvoisat edustajat! Yritetään palata taas siihen, että yksi kysymys yhdelle ministerille. Edustaja Harkimo näyttää esimerkin.

Keskustelu

16.13 Harry Harkimo liik: Arvoisa puhemies! Suomi on saamassa EU:n elpymispaketista 2,7 miljardia, ja vielä selvitetään, mihin sitä ollaan jakamassa. Tukea jaetaan tällä vauhdilla vuoden päästä, eli mitä tekemistä sillä on enää elvytyksen kanssa? Espanja on tekevässä monen miljardin panostuksen akkutehtaisiin, ja Italian koko paketin arvo on 200 miljardia. Paketti on erittäin epäreilu suomalaisten yritysten näkökulmasta. Ministeri Lintilä, mitä luulette, mikä on suomalaisten vientiyritysten kilpailu suhteessa Etelä-Eurooppaan, kun tuet EU:ssa jakaantuvat näin epätasaisesti?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Lintilä.

16.13 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Minun on vaikea uskoa, että esimerkiksi Espanjassa akkuteollisuudelle tulee jokin merkittävä erillinen tuki niihin hankkeisiin, koska edelleen meillä on olemassa EU-säädökset siitä, paljonko kansalliset tuet voivat olla missäkin, eli sillä tavalla en usko siihen.

Me ollaan tehty erittäin hyvä pohjatyö tämän paketin osalta, ja uskon, että sillä se saadaan. Mielenkiinto suomalaisilla yrityksillä on ollut erittäin hyvä, ja tätä on tehty paljon niin alueitten kuin yritysten kanssa yhdessä. Haaste on tietysti se, että meidän pitää saada se mahdollisimman tehokkaasti, niin että sen vaikuttavuus on mahdollisimman suuri.

Mutta siihen, että se tulisi aiheuttamaan selkeitä kilpailullisia, voisiko sanoa, erilaisia tilanteita: on EU:n tehtävä pitää huoli siitä, että se ei vääristä kilpailua.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Sipilä.

16.14 Juha Sipilä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Toisin kuin täällä jatkuvasti väitetään, tämä ei ole erillinen osa seitsemänvuotista rahoituskehystä, se on kokonaisuus. Kokonaisuudessa on aina osia, jotka ovat hyviä, ja siinä on osia, jotka ovat huonoja. Lasken tämän sinne huonompaan päähän, mutta jos tämä tässä salissa kaadetaan, niin kuvitelkaa sitä tilannetta, kun Suomen pääministeri ja valtiovarainministeri menevät neuvottelemaan siitä seuraavasta budjetista. Huonosti käy. Tämä seitsemän vuoden rahoituskehys... [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä — Puhemies koputtaa]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Sipilällä on puheenvuoro.

Kiitoksia, puhemies! — Suomelle neuvoteltiin erittäin hyvä seitsemän vuoden rahoituskehys, ja siitä kyllä tulee paljon huonompi, jos sitä lähdetään neuvottelemaan uudelleen. Kyllä vetoan tähän saliin, että kyllä tässä on yhtä isosta päätöksestä kysymys, kuin siinä,

Pöytäkirja PTK 49/2021 vp

ollaanko EU:ssa vai eikö olla EU:ssa, [Perussuomalaisten ryhmästä: Ei ole siitä kysymys!] ja silloin, jos haluamme olla EU:ssa, niin voimme verrata esimerkiksi rikkaaseen Norjaan...

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja minuutti täynnä. Ja nyt kysymys.

Voisiko valtiovarainministeri kertoa — Kauppalehti tässä teki tutkimusta siitä, mikä on Suomen ja [Puhemies koputtaa] rikkaan Norjan valtiolainojen korkoero tällä hetkellä, ja sillä voi perustella EU:ssa pysymistä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja ministeri Vanhanen, olkaa hyvä.

16.16 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Norja on sen verran vähän ehkä valtionlainamarkkinoilla, että me emme ole ministeriössä pystyneet varmuutta saamaan tästä erosta, mutta Kauppalehdessä oli tällainen arvio, että kun meillä on monta velkakirjakierrosta ja saadaan miinuskorolla, niin Norjalla on selvästi plussalla, 1 prosentin molemmin puolin. En pysty ministeriön puolesta varmistamaan, että näin on. Ja se kertoo tietysti siitä, että yhteisvaluuttaan osallistuva pieni maa, joka huolehtii omasta taloudestaan luotettavalla tavalla, on ainakin viime vuosien perusteella hyötynyt valtavasti korossa tästä järjestelmästä. Ja taas ulkopuolinen maa, vaikka on eräs maailman rikkaimmista maista, Norja, ei näemmä pysty samaan korkotasoon, jolla hyödyttää itseään.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Niikko.

16.17 Mika Niikko ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä keskustelu on kyllä aika uskomatonta, koska tämä menee koko ajan sivuraiteelle siitä, miksi Suomi on tässä mukana — se on se perimmäinen kysymys. Ja nyt me saatiin vastaus äsken täältä hallituksen jäseniltä. Me ollaan sen takia mukana tässä paketissa, koska euro ja sen mukana myös EU:n jäsenyys menisivät. Onko tämä se hallituksen virallinen kanta? Onko meidät kiristetty mukaan tähän sen takia, että EU:n jäsenyys on katkolla monessa maassa?

Tosiasiassa me tiedämme, että tällä pelastetaan euroa, tällä pelastetaan saksalaisia ja ranskalaisia pankkeja, joilla on yksistään yli 1 000 miljardia saatavia pelkästään Italialta. Me tiedämme nämä tosiasiat tässä talossa, ja nytten te maalaatte täällä kansalle sellaisia uhkakuvia, että nyt jos tämä eduskunta ei hyväksy tätä pakettia, se tarkoittaa samaa kuin että Euroopan unioni hajoaisi. Eikö teitä yhtään hävetä? Puhukaa totta kansalle, että...

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja nyt kysymys!

...heitä tullaan verottamaan aika reippaasti tämän jälkeen. Arvoisa valtiovarainministeri, [Puhemies: Aika!] paljonko Suomen nettomaksut ovat tämän tukipaketin kanssa? Kerropas se.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: No niin, ja ministeri Vanhanen.

Pöytäkirja PTK 49/2021 vp

16.18 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nettomaksu tämän paketin osalta liikkuu noin kolmen miljardin tasolla. Se maksetaan 37 vuoden päästä. Se saattaa vielä hieman vaihdella siitä, mikä meidän lopullinen saantimme on.

Mutta tähän teidän kysymyksessänne olleeseen arvioon siitä, että tämä paketti tehtäisiin sen takia, että Etelä- ja Keski-Euroopassa olisi pankkeja, jotka muuten kaatuisivat: Minä en pysty allekirjoittamaan sitä, että näin on. Mutta jos se pitäisi paikkansa, niin ajatellaanko niin, että antaa pankkien mennä? Muistammeko, mitä tapahtui 2008 ja 2009 Yhdysvalloissa, sitten Islannissa? Yksi merkittävä pankki Yhdysvalloissa aiheutti maailmanlaajuisen laman. Meillä meni yli 8 prosenttia kansantuotteesta sen seurauksena välittömästi. Meidän ei kannata manata sitä, että antaa vain pankkien kaatua Etelä-Euroopassa. [Mika Niikon välihuuto] Se aiheuttaisi valtavan katastrofin, paljon suuremman katastrofin kuin tällä hetkellä korona aiheuttaa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Valtonen.

16.19 Elina Valtonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On yleistä tietoa, että tosiasiallinen taloudellinen yhteisvastuu Suomelle ei tämän paketin myötä lisäännä, koska olemme mukana rahaliitossa ja eurojärjestelmän kautta meidän yhteisvastuumme on yli 80 miljardia jo tällä hetkellä, ja vastaavasti, jos elpymisvälinettä ei tehtäisi, niin se tulisi sitä kautta vähintään samassa laajuudessa. Siksi on harhaanjohtavaa puhua, että tämä jotenkin lisäisi meidän maksuosuuttamme.

Toisaalta perussuomalaisethan ovat johdonmukaisesti myös kannattaneet euroeroa. Heillä on kaksi vuotta sitten julkistetussa ohjelmassa siitä kaksi skenaariota, ja varmaan he joskus kertovat Suomen kansalle, miten haluavat euroeron toteuttaa.

Mutta olisin kysynyt pääministeriltä: kun tämä on enemmänkin tällainen Euroopan yhtenäisyyden symboli ja vahvasti muut Euroopan maat ovat tähän sitoutuneet, niin onko Suomen hallitus sitoutunut siihen, että rahaliitossa palattaisiin pitkällä aikavälillä takaisin noudattamaan no bail-out -periaatetta? [Perussuomalaisten ryhmästä: Pitkällä aikavälillä? Miksei heti?]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Pääministeri Marin.

16.20 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten eurooppaministeri Tuppurainen sanoi, me lähdemme tietenkin siitä, että jokainen jäsenmaa vastaa itse omasta taloudestansa, itse omista veloistansa, ja me emme ole kannattaneet tämänkaltaisia kysymyksiä, joita tässä esiin nousi.

Tämän elpymisvälineen iso kuva, se iso kuva, joka tässä salissa ehkä osan edustajista puolelta halutaan unohtaa, on se, minkä takia tämänkaltaisen väline ylipäätensä on tehty. Se on tehty sen vuoksi, että me olemme globaalissa pandemiassa, joka on iskenyt paitsi ihmisten terveyteen myös reaalitalouteen aivan ennennäkemättömällä tavalla — aivan ennennäkemättömällä tavalla on iskenyt jokaisen jäsenmaan, kaikkien maailman maiden reaalitalouteen — sen vuoksi, että me olemme joutuneet ottamaan tiukkoja rajoitustoimia käyttöön, sulkemaan yhteiskunnan osa-alueita. Ja tällä elpymisvälineellä pyritään nosta-

Pöytäkirja PTK 49/2021 vp

maan koko Eurooppa yhdessä jaloilleen tästä poikkeuksellisen syvästä kriisistä, jonka keskellä me yhä valitettavasti olemme. Se on se ydin, minkä takia tällaista pakettia on lähdetty tekemään, ja Suomi on osa Euroopan unionia. Me olemme osa [Puhemies koputtaa] Euroopan unionia, me olemme olleet [Puhemies koputtaa] osa näitä neuvotteluita Euroopan unionin jäsenmaana, [Puhemies: Ja aika on täynnä!] ja sen vuoksi mekin olemme tietenkin tähän pakettiin vaikuttaneet.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Lindtman.

16.22 **Antti Lindtman sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Toisin kuin ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja Mika Niikko väitti, niin tässä paketissa — toisin kuin siinä, minkä viime vaalikaudella hän itse ja monet muut perussuomalaiset hyväksyivät — ei ole sisällä pankkien tukemista. Toisin kuin Mika Niikko ja useat muut perussuomalaiset viime vaalikaudella hyväksyivät, tässä ei ole kyse vain euroalueiden maiden vastuulla olevasta vaan koko EU:n paketista. Siihen liittyy keskeisesti tämä monivuotinen rahoituskehys, ja kyllä, tähän ratkaisuun liittyy myös se, mihin joukkoon me kuulumme. Meidän paikkamme on EU:ssa, ja sillä, että nyt Suomen eduskunta hylkäisi tämän paketin EU:n omista varoista, olisi järjestyttävät vaikutukset koko Euroopan toimintakykyyn ja kykyyn elpyä tämän pandemian jälkeen. Sitä kautta, arvoisa puhemies, sillä olisi myös järjestyttävät vaikutukset [Puhemies: Ja kysymys!] Suomen kasvuun ja työllisyyteen. Miten Itävalta, Saksa, Alankomaat ja Ruotsi, jotka olivat myös näitä tiukkoja — onko siellä [Puhemies koputtaa] tämä paketti hyväksytty?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Tuppurainen.

16.23 **Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Enemmistö EU:n jäsenmaista on jo ratifioinut tämän niin sanotun omien varojen päätöksen, ja osassa maista päätöksenteko on vielä kesken, kuten Suomessa. Esimerkiksi Itävallassa vielä on kesken, samoin Hollannissa, mutta ei siellä tietääkseni ole käyty tämän tyyppistä keskustelua kuin täällä Suomessa, mikä on liittynyt tähän juriidikkaan. Tämä on jotenkin hyvin sellainen suomalainen keskustelu tässä kokonaisuudessa ollut.

Me olemme katsoneet, että tämän kokonaisuuden oikeusperusta lähtee artiklasta 122, joka poikkeuksellisessa kriisitilanteessa — tämä koronapandemia on verrattavissa esimerkiksi luonnonkatastrofiin — mahdollistaa jäsenmaiden välisen taloudellisen solidaarisuuden. Se ei ole vastoin no bail-out -periaatetta. Tätä 125 artiklaa tässä ei rikota. Uskoisin, että tämä nyt etenee kaikissa jäsenmaissa, ja katseet kohdistuvat nyt myös Suomeen. Me teemme tämän päätöksen perustuslakivaliokunnan edellyttämällä tavalla, se on selvää. Kahden kolmasosan määräenemmistö tähän päätöksentekoon tarvitaan, [Puhemies koputtaa] ja tässä on kysymyksessä kaikkien EU-maiden budjetti. Jos Suomi sen hylkää, budjetti kaatuu.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja nyt on aika täynnä.

Pöytäkirja PTK 49/2021 vp

3.3. Suullinen kysymys EU:n elpymisrahoituksesta (Hanna Holopainen vihr)

Suullinen kysymys SKT 90/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Holopainen, Hanna.

Keskustelu

16.24 Hanna Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! Suomi tarvitsee ympärilleen toimintakykyisen unionin ja kestävät markkinat. Koronan aiheuttamia vaurioita voidaan korjata vain yhdessä. Tällä paketilla myös vauhditetaan vihreää siirtymää, torjutaan ilmastonmuutosta, edistetään luonnon monimuotoisuutta ja nostetaan osaamistasoa. On selvää, että mikäli tämä kokonaisuus Suomen takia kaatuu, olisi se valtava kolaus maineellemme. Ollisimme yhteisen veneen keikuttaja, joka aiheuttaa Euroopan laajuisen poliittisen ja taloudellisen kriisin. Kysynkin hallitukselta: kuinka varmistamme, että Suomi ei vaikeuta EU:n toipumista kriisistä vaan voi jatkossakin toimia EU:ssa luotettavana, yhteistä hyvää ajavana kumppanina?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Tuppurainen.

16.25 Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jo jäsenyytemme alkuajoista lähtien Suomi on suuntautunut eurooppapolitiikassaan käytännönläheisesti kaikkiin niihin pöytiin, joissa päätöksiä tehdään. Kaikilla jäsenmailla on EU-päätöksenteossa yksi ääni, me olemme yhdenvertaisia, ja Suomi tätä ääntään on viisaasti käyttänyt.

Haluaisin muistuttaa etenkin perussuomalaisten ryhmää siitä, että ei EU ole mikään pakoyhteisö, ei EU:ssa ole pakko olla mukana. Siitä on todisteena muun muassa se, että kylä, Iso-Britannia pääsi lähtemään. Se on viimeksi tällä viikolla Euroopan parlamentissa varmistettu, että meillä on täysin uusi suhde Isoon-Britanniaan, mutta eihän se helppoa ollut suurvallallekaan.

Me olemme ratkaisseet tämän EU-selonteossa: Suomi haluaa tukea vahvaa ja yhtenäistä Euroopan unionia, koska sitä kautta me olemme myös paremmassa asemassa ratkomaan kaikkia globaaleja kriisejä, joista vähimpänä ei ole ilmastokriisi, johon myöskin tulevat sukupolvet odottavat meiltä tässä ja nyt kestäviä ratkaisuja. Siihen tämä elpymisvälinekin tähtää: kestävään, vihreään kasvuun.

3.4. Suullinen kysymys EU:n elpymisrahoituksesta (Anders Adlercreutz r)

Suullinen kysymys SKT 91/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ledamot Adlercreutz.

Pöytäkirja PTK 49/2021 vp

Keskustelu

16.26 Anders Adlercreutz r: Ärade talman! För Finland som ett litet land har den europeiska gemenskapen alltid varit viktig. Finlands linje har alltid varit att påverka politiken i unionens kärna. Man ska sitta vid de bord där besluten fattas. Man ska vara aktiv, man ska skydda sina intressen och man ska, liksom denna vecka, samtidigt kunna se den stora bilden.

Arvoisa puhemies! Vahva Eurooppa on kaikkien suomalaisten intressi. Suomen linjana on aina ollut olla aktiivinen osa EU:ta ja turvata vakaa ja kestävä kehitys koko unionin alueella. Kaikki 27 EU-maata neuvottelivat yhdessä elpymispaketin, ja jokaisen maan tulee nyt hyväksyä tämä paketti. Se edellyttää vastuun kantamista, se edellyttää lyhyen tähtäimen poliittisten intressien sivuuttamista. Eurooppa odottaa vielä muutaman maan hyväksyntää, ja Suomi on päässyt kansainväliseen valokeilaan, koska täällä meillä tilanne on jonkun verran mutkistunut.

Arvoisa valtiovarainministeri Vanhanen, [Puhemies koputtaa] Mitä EU-elpymispaketin kaatuminen täällä tarkoittaisi koko tälle alialle? [Puhemies: Ja nyt on aika täynnä!] Entä mitä kaataminen tarkoittaisi Suomelle, Suomen asemalle EU:ssa ja EU:n asemalle maailman globaalissa kilpailussa?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Vanhanen, olkaa hyvä.

16.27 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Se vaikutus olisi se, että unionin seitsemän vuoden budjetti ja siihen kytkeytyvä elpymispaketti kaatuisivat, niitä ei olisi olemassa. Jokainen osaa arvioida sen, mikä sen vaikutus olisi, [Välihuuto perussuomalaisten ryhmästä — Paavo Arhinmäki: Selvästi eivät osaa arvioida!] kun tuhannet ja kymmenentuhannet tasot ympäri Eurooppaa ovat suunnitelleet talouden elvyttämistä ja kasvun uudelleen käynnistämistä siihen liittyen. Vaikutus Suomelle on tämä: meidän vaikuttaminen on perustunut siihen, että me lähetämme sinne neuvottelijan, neuvottelija saa mandaatin eduskunnasta, ja jotta pieni maa voi vaikuttaa, niin sillä, joka neuvottelee, pitää olla ikään kuin se luottamus kotimaasta siihen, että kun hän lyö kättä päälle, niin se myös pidetään täällä. Tässä on se ongelma, että tavallisesti se perustuu enemmistöjärjestelmään, [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] ja kun pakettia neuvoteltiin, toimimme normaalin EU-asian tavoin. Silloin ei ollut tiedossa, että tarvitaan kaksi kolmasosaa, ja nyt on. Tämä on hyvin paljon varsinkin oppositiosta kiinni, [Puhemies koputtaa] mikä arvo asetetaan sille, että tämä neuvottelujärjestelmä [Puhemies: Aika on täynnä!] kuitenkin pitkäjänteisesti säilyisi luotettavana.

3.5. Suullinen kysymys EU:n elpymisrahoituksesta (Ano Turtiainen at)

Suullinen kysymys SKT 92/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Turtiainen.

Pöytäkirja PTK 49/2021 vp

Keskustelu

16.28 Ano Turtiainen at: Arvoisa puhemies! Suomen itsenäisyydestä on maksettu todella kallis hinta. Nyt hallitus hymyillen hurskastelee, että siitä luovutaan nappia painamalla, ja osa oppositiostakin on ilmoittanut leikkivänsä Suomen itsenäisyydellä tyhjää äänestämällä. Ekonomisti Tuomas Malisen tänään julkaisema kirjoitus Suomen häpeäpilkusta liittyy tähän asiaan, ja se on täyttä tavaraa. Suosittelen kaikkia lukemaan sen.

Arvoisa pääministeri! Sosiaalidemokraatit ovat tunnetusti aina toisten taskuilla. Nyt te olette luovuttamassa itsenäisyytemme pois [Paavo Arhinmäen välihuuto] ja päästämässä koko Euroopan unionin suomalaisten taskuille. Eikö tämä ole mielestänne häpeällistä? — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja pääministeri Marin.

16.29 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin voin todeta, että tämä tilanne ei hymyilytä minua yhtään. Tämä on erittäin vakava kysymys — tämä on erittäin vakava kysymys. Onko Suomi se maa, joka kaataisi koko EU:n monivuotisen rahoituskehyksen, tämän yhdessä sovitun elpymisvälineen? Ymmärrämmekö me, kuinka suuret vaikutukset sillä olisi, kuinka suuret vaikutukset sillä olisi nyt koko EU-alueella, minkälaiseen taloudelliseen ja poliittiseen kriisiin [Perussuomalaisten ryhmästä: Pelottelua!] se syöksisi koko EU:n? [Perussuomalaisten ryhmästä: Ei pidä paikkansa!] Mitkä ne vaikutukset olisivat Suomelle? Ne olisivat vakavat. Voin kyllä sanoa, että tämä tilanne ei hymyilytä minua laisinkaan. Tämä on vakava kysymys. Ja toivon, että eduskunnasta löytyy kahden kolmasosan enemmistö, joka voi tämän kokonaisuuden viedä läpi, koska sen seuraukset olisivat erittäin vakavat, jos näin ei tapahtuisi.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Hoskonen.

16.30 Hannu Hoskonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kuten tämän kysymyksen ensimmäinen kysyjä epäili, että Suomea on painostettu, niin voin vakuuttaa teille, hyvät ystävät, että minua on kyllä omien mielipiteitteni takia painostettu aivan tavattoman paljon mutta leveät hartiani kyllä sen kestävät eikä minun sieluuni siitä vammaa jää.

Mutta korostan sitä, hyvä puhemies, että kun keskustelemme tästä asiasta, niin kannattaahan meidän kuitenkin sitoutua niihin sopimuksiin, mitä me olemme tehneet. Liittymissopimuksessa, joka laadittiin perustuslain säätämisyjärjestyksessä, on tietyt ehdot, ja niitä pitää noudattaa.

Kun luin illalla eurooppaministeri Tytti Tuppuraisen äsken mainitsemaa Eurooppa-se-lontekoa, siellä mainitaan aivan selvästi — ja Euroopan parlamentti on sen tiekartan hyväksynyt 2020 joulukuussa — että meille on tulossa lisää veroja, kuten yhteisövero yrityksille, CCCTB, common corporate tax base. [Perussuomalaisten ryhmästä: Järkyttävää!] Tämä vero tulee meidän suomalaisten nykyisten verojen päälle — olenko väärässä, ymmärsinkö oikein, sillä kun illalla luin sen uudelleen, niin ei meinannut uni tulla silmään? — [Puhemies koputtaa] ja se menee Eurooppaan, ja siellä se jaetaan eteläiseen Eurooppaan. Meneekö tämä nyt ihan oikein?

Pöytäkirja PTK 49/2021 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja ministeri Tuppurainen.

16.32 Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä on ehkä hyvä selkeyttää se, että tässä omien varojen päätöksessä, josta eduskunta tulee äänestämään, ei ole kysymys minkäänlaisista EU-veroista. Tässä ei päätetä mistään uusista EU-veroista, [Välihuutoja] mutta näidenkin osalta tämä keskustelu on käynnissä, ja meidän täytyy siihen aktiivisesti osallistua.

Minä haluan myös eduskuntaa ja myös EU-selonteossa siihen kannustaa, että Suomen täytyy tuoda oma näkemyksensä näihin niin kutsuttuihin EU:n omiin varoihin. Komissio on tällä tietoa tekemässä niistä esityksen kesäkuussa. Sieltä on mahdollisesti tulossa päästökauppaan perustuva EU:n uusi oma vara, sieltä on mahdollisesti tulossa niin sanottu digiveroon perustuva oma vara ja samoin tämä hiilen rajamekanismi, ja näitä meidän täytyy tarkastella sekä omasta kansallisen edun näkökulmasta että eurooppalaisen lisäarvon näkökulmasta. On mahdollista, että näillä niin sanotuilla uusilla omilla varoilla EU tulee saamaan senkaltaista tuloa, joka jatkossa pienentää meidän suoraa jäsenmaksusuutamme, ja se tietysti olisi tässä tilanteessa hyvinkin suotavaa. [Puhemies koputtaa]

Mutta nämä verovaikutukset — tähän keskusteluun meidän täytyy tuoda oma suomalainen näkemyksemme.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Ranne.

16.33 Lulu Ranne ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksella on hukassa se suuri kuva. Suomi saa EU:n elpymisvälineistä noin 2 miljardia. Se on lillukoita verrattuna siihen, että yksin viime vuonna yksityissektorimme velka kasvoi lähes 13 miljardilla — siis valtion velkaantumisen päälle. EKP:n tase on kasvanut pandemian alusta lähes 2 900 miljardia euroa. Markkinoille jo tulvinut ja edelleen luvattu raha aiheuttaa nyt todellisen ylikuumenemisen ja korkojen nousun uhan. Viimeiset 16 kuukautta tilanteet ovat muuttuneet nopeasti. Vuosi sitten määrätty elvytyslääke olisi nyt myrkyä. Suomen ja etelän EU-maiden rakenneongelmat ovat jäljellä, mutta korjausvälineenä aika on ajanut tämän löysän finanssipolitiikan ja siten elpymisvälineen ohi.

Arvoisa valtiovarainministeri Vanhanen, onko hallituksella nyt selkärankaa päivittää tilannekuva ja tehdä EU:lle jättipalvelus pysäyttämällä elpymisvälineen läpimeno, kun sitä selkärankaa ei eräältä oppositiopuolueelta kerran löydy?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja valtiovarainministeri Vanhanen.

16.34 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä pitää muistaa se, että tämä 7 vuoden budjetti on itse asiassa pääasia tässä omien varojen päätöksessä. Se on huomattavasti suurempi kuin tämä elpymisväline, ja se ohjaa myös tätä päätöksentekoa. Ne ovat yhtä samaa. Elpymisväline käytetään tämän 7 vuoden budjetin aikana. Sen rahoitus on vain järjestetty eri tavalla. Normaalisti me makamme budjetin suoraan jäsenmaksuina, jotka on määritelty. Tässä tapauksessa sitä välitöntä maksuvelvollisuutta lykätään sillä, että unioni ottaa lainaa. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

Edustajan kysymyksen toiseen osaan liittyen: Mikäli käy niin, että tämä elvytyspolitiikka Euroopassa johtaa ylikuumenemiseen, sitä varten meillä on Euroopan keskuspankki,

Pöytäkirja PTK 49/2021 vp

joka kyllä reagoi. EKP on kyennyt osoittamaan viimeisen kymmenen vuoden aikana, että se on kyennyt reagoimaan suhdannevaihteluihin verraten hyvällä tavalla.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja tämä teema on tällä erää nyt käsitelty.

Kysymyksen käsittely päättyi.

3.6. Suullinen kysymys valtiontalouden kehyksistä (Kai Mykkänen kok)

Suullinen kysymys SKT 93/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Seuraavan aihealueen meille esittelee edustaja Mykkänen.

Keskustelu

16.35 Kai Mykkänen kok: Arvoisa puhemies! Viime syksyn välikysymykeskustelussa te, valtiovarainministeri Vanhanen, sanoitte seuraavasti: ”Hallituksen pitää kuitenkin jatkuvasti ponnistella sen eteen, että luottamus Suomeen säilyy vahvana jatkossa. Luottamusta lisää ensinnäkin se, että valtion budjetoinnissa palataan ensi vuonna kehysmenette-lyyn.” Näin siis syyskuussa.

No, mitä sitten tapahtui velkariihessä? Kehykset särkyivät, kun vasemmiston vappumiljardi sujahti kakun päälle. Pohjaesityskin sisälsi toistakymmentä miljardia velanottoa ensi ja sitä seuraavalle vuodelle. Kokonaisuutena keskustan kiemurtelun ansiosta Suomen lähi-vuosien velanotto loiveni peräti veret seisauttavat 2 prosenttia. Onko tämä kahden sadas-osan ero vasemmiston velkalinjaan nyt se keskustan vastuun linja, vai tarjotaanko meille vain näytelmiä ja näkyjä? Velanoton kiihdyttäjät löivät teidät [Puhemies koputtaa] heittä-mällä, maalein 98—2. Valtiovarainministeri Vanhanen, miten meni noin niin kuin omasta mielestä?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja valtiovarainministeri Vanhanen, olkaa hyvä.

16.36 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhe-mies! Hallituksella kehysriihi on kesken, ja... [Hälinää]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Vanhasella puheenvuoro.

...vasta sitten, kun kehysriihen päätökset on tehty, voin vastata täsmälleen esitettyyn ky-symykseen. Eli tässä ollaan vähän toispuoleisessa asemassa. Minulla ei ole oikeutta vielä kertoa sitä, mikä mahdollisesti on kehysriihen päätös, mutta ehkä sen voin kertoa, kun täs-sä on aika paljon myös julkisuuteen valunut tietoja ensi vuodesta ja seuraavasta vuodesta: On sanottu, että ensi vuodella kehys nousee yli normitason noin 900 miljoonaa ja vastaa-vasti vuonna 2023 noin 500 miljoonaa. Näitä lukuja on käytetty julkisuudessa. Ne ovat myös valtiovarainministeriön arvion mukaan sellaisia, voisi sanoa, pakollisia, välttämättö-

Pöytäkirja PTK 49/2021 vp

miä menoja, joista on huolehdittava. Mutta palataan tähän illalla. Jos meillä kehysriihi päättyy, niin kerron tarkemmin sen, mistä nämä luvut muodostuvat.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja nyt ne edustajat, jotka tästä asiasta haluavat esittää lisäkysymyksiä, olkaa hyvä, painakaa V-painiketta ja nouskaa seisomaan. — Edustaja Mykkänen jatkaa.

16.38 Kai Mykkänen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Te, pääministeri Marin, ainakin olette ollut viimeisissä neuvotteluissa ja olette ajan tasalla siitä, mitä on sovittu. Valtiopäivien avajaiskeskustelussa helmikuussa te annoitte seuraavan lupauksen: ”Vuoden 2020 jälkeen on palattu valtiontalouden kehykseen, ja se ohjaa tulevan kehysriihen valmistelua.” Lupauksenne jälkeen talouden näkymät ovat parantuneet. Lähivuosille ennustetaan selvää historiallista noususuhdannetta niin Suomessa kuin maailmalla. Te uskotte suhdanteita hillitsevään keynesiläiseen talouspolitiikkaan. Eikö nyt pitäisi lopettaa velkaantuminen ja kerätä puskuria seuraavan laskusuhdanteen varalle? Sen sijaan olette juuri päättänyt romuttaa menokehykset — 20 vuotta rakennetut menokehykset — ja kasvattaa hallituskautenne velkaantumista 1 750 miljoonalla eurolla seuraaville vuosille. Missä vaiheessa vappumiljardista tuli velkariihen tärkein asia talousvastuun sijaan? [Puhemies koputtaa] Pääministeri Marin, miksi johditte helmikuussa eduskuntaa harhaan?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja nyt pääministeri Marin.

16.39 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten valtiovarainministeri Vanhanen tässä edellä kuvasi, hallituksen puoliväliriihi, kehysriihi, on yhä kesken. Me jatkamme tänään koko hallituksen kanssa kehysriihtä 17.30 alkaen, ja toivottavasti saamme tämän kokonaisuuden tänään päätökseen ja voimme siitä myös julkisesti kertoa, ja hyvin tarkasti myös näistä perusteista näiden eri kysymysten takana.

Mutta se iso taloudellinen kuva hallituksella on yhteinen: me haluamme vauhdittaa talouskasvua, koska se on ainoa kestävä tapa ja ainoa tapa saada myös Suomen velkaantuminen taittumaan, velkaantumisen kasvu taittumaan. Me haemme kasvua, ja uskon, että tässä meillä on yhteistä opposition kanssa. Olen kuunnellut kokoomuksenkin puheenvuoroja hyvin tarkasti, ja niissä on peräänkuulutettu talouskasvun vauhdittamista, ja mielestäni se on oikea linja tämänkaltaisen kriisin keskellä, missä me olemme.

Me teemme myös rakenteellisia uudistuksia — niitä me olemme tehneet tähän asti, ja niitä me tulemme jatkamaan. Me haluamme vahvistaa työllisyyttä, koska me näemme, että se on ainoa kestävä tapa parantaa Suomen talouden tilaa, kun meillä väestö ikääntyy ja meidän huoltosuhteemme [Puhemies koputtaa] on muutoinkin vaikeuksissa. Ja sen lisäksi [Puhemies: Ja nyt on aika täynnä!] me olemme myös valmiita tekemään maltillisia sopeustoimia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Vartiainen.

16.40 Juhana Vartiainen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todellakin, arvoisa pääministeri Marin, sikäli kuin nämä tähän asti tulleet tiedot pitävät paikkansa, niin kuitenkin finanssipolitiikasta on nyt tulossa selvästi kevyempää kuin mitä aikaisemmin on ennakoitu. Palautan teidän mieleenne myös, mitä te esitte kestävyystiekartassa viime syk-

Pöytäkirja PTK 49/2021 vp

synä: ”Mikäli Suomen talous kuitenkin elpyy ennakoitua nopeammin koronaepidemian šokista, hallitus varautuu kiristämään finanssipolitiikkaa”. Ja nyt me tiedämme, että talous supistui lopulta noin puolet vähemmän kuin siihen aikaan kun tämä mainittu kirjaus hyväksyttiin ja velkaantuminen jäi pienemmäksi. No, silloinhan on perustelut nimenomaan sille, että finanssipolitiikassa aletaan ottaa jalkaa kaasulta ja jarruttaa. Siihen suuntaan sen finanssipolitiikan muutoksen pitäisi toki olla, ja eikö siksi ole ihan irvokasta ja outoa, että te nyt perustelette talouskasvulla, kun ennusteet ovat muuttuneet positiivisemmiksi ja ensi vuodellekin [Puhemies koputtaa] ennustetaan selvästi trendikasvua nopeampaa kasvua?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ministeri Vanhanen, olkaa hyvä.

16.41 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Vartiaisen kuvaus talouskehityksestä on juuri näin — osittain johtuen siitä, että koronaepidemiaa on onnistuttu hallitsemaan huomattavasti paremmin kuin mihin syksyn alun talousennusteet ehkä perustuivat, ja samoin silloin oli arvio siitä, että koronan vaikutus talouteen olisi paljon kielteisempi kuin se oli. Nyt näyttää siltä, että meillä on alka-massa maailmantaloudessa erittäin vahva kausi, jopa lyhytaikainen buumi. Sen synnyttämiseen liittyvät myös nämä EU:n yhteiset toimenpiteet, ja onneksi näin on, koska se tulee vaikuttamaan siihen, miten myös Suomen talous kehittyy. Syksyn alussa arvioitiin aika pessimistisesti, että meidän velkasuhteemme taittuu ja voisi kääntyä laskuun vasta vuonna 2030. Niin kuin aikaisemmin talven mittaan olen sanonut täällä, nyt meillä on mahdollisuus huomattavasti aikaisemmin tuo taitos tehdä, ja toivottavasti illalla [Puhemies koputtaa] pystymme myös tästä kertomaan.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Essayah.

16.42 Sari Essayah kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todellisille talouden ja työllisyyden toimille on nyt ehdottomasti kysyntää. Kun nyt julkisuuteen on tihkunut niitä tietoja, että kehys ollaan kuitenkin ylittämässä noin 1,4 miljardilla, niin eikö tämä päinvastoin ole nyt myötäsyklistä politiikkaa, kun tiedetään, että maailmantalouden nousu todellakin on parantumassa ja on ehkä ihan nurkan takana? Toisaalta tuolta kehysriihestä on kuulunut, että työllisyystavoitteet lykkääntyvät jälleen kerran sinne seuraavalle hallitukselle. [Perussuomalaisten ryhmästä: Käsittämätöntä!] Arvoisa hallitus, minkä tähden hallitus lykkää nämä tärkeät tavoitteet eli velkaantumisen taittamisen ja työllisyystavoitteet seuraavalle hallitukselle? Entä minkätyyppisiä veronkorotuksia hallitus kaavailee, ja ovatko nämä veronkorotukset, joista on liikkunut huhuja, että ne ovat noin 100—150 miljoonan euron luokkaa, mahdollisesti kulutukseen, ihmisten ostovoimaan, kotitalouksiin kohdistuvia veroja?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt ministeri Vanhanen.

16.44 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen: Arvoisa puhemies! Valitettavasti tämä keskustelu on vähän toispuoleinen, koska me hallituksen puolelta emme valitettavasti voi emmekä saa vielä kertoa siitä, mikä todennäköinen kehysriihen lopputulos on. Tässä suhteessa pyydän anteeksi. Jos tänä iltana riihi päättyy, niin vasta sen jälkeen voimme julkis-

Pöytäkirja PTK 49/2021 vp

taa nämä tiedot, ja uskon, että kun julkistamme ne, niin siinä on myös kysyjälle myönteisiä vastauksia. Palataan tähän illalla ja vaikka ensi viikon kyselytunnilla.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Sirén.

16.44 Saara-Sofia Sirén kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Julkisuudessa olleiden tietojen valossa nyt kuitenkin käymme tätä keskustelua kehysriihessä, ja on aivan ymmärrettävää, että se kiinnostaa suomalaisia. Suomalaiset haluavat tietää, minkälainen tulevaisuus heitä tämän hallituksen päätösten myötä odottaa, ja ennakkotietojen mukaan tiedossa on lisää velkaa, lisää veroja mutta ei edelleenkään niitä työllisyyspäätöksiä, joita Suomi niin kipeästi tarvitsee ja joita erityisesti valtiovarainministeripuolue keskusta kertoi menevänsä riiheen puolustamaan, joten vielä kysyn: minkälaisia työllisyystoimia hallitus on edistämässä omalla kaudellaan, millä aikataululla, vai siirretäänkö nämä tarpeelliset, tulevaisuuden kannalta merkitykselliset päätökset seuraaville hallituksille?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Vanhanen.

16.45 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on syksystä lähtien valmistellut työllisyystoimia. Tänäpäin niihin liittyen tehdään päätöksiä, ja niistä kerrotaan illalla. Valitettavasti minulla ei ole nyt oikeutta enempää tässä yhteydessä kertoa. Mutta hallituksen talouslinjaan kuuluvat, aivan kuten aikaisemmin jo on linjattu, työllisyystoimet. Hallitus tulee myös hyvin vastuuntuntoisella tavalla käsittelemään menokehystä. Tavoite on se, että tämä hallitus ei jätä seuraavalle eduskunnalle tehtäväksi sellaisia päätöksiä, jotka kuuluvat tälle kaudelle, ja siitä tulemme pitämään kiinni.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Purra.

16.46 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kehysriihen tuloksista tiedämme kuitenkin sen, että työllisyystoimet ovat heikkoja, menoja ei priorisoida, kehykset ylittyvät 1,4 miljardilla, velka paisuu, ja tämä kaikki siis tilanteessa, jossa kynnyksellä odottaa todennäköinen talouden suuri kasvupyrähdys, puhutaan jopa 6 prosentista. Kuten täällä on kuvattu, niin yleensä tällaisessa tilanteessa tietysti voisi kuvitella, että hallituskauden loppupuolella tehdään ennemminkin kiristävää politiikkaa. En voi oikein ymmärtää sitä muusta näkökulmasta kuin siitä, että alijäämä on hyvä ja tavoiteltava asia teille kaikissa olosuhteissa.

Varsinainen kysymykseni koskee kuitenkin näitä niin sanotun turvesovun vastapainoksi tehtäviä päästökiristyksiä, jotka kohdistuvat lehtitietojen mukaan liikenteeseen ja maatalouteen. Kysyisin pääministeriltä: haluatteko heikentää autoilun ja kotimaisen ruoantuotannon mahdollisuuksia entisestään?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Pääministeri Marin.

16.47 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Voin kyllä vakuuttaa, että hallituksen tavoitteena ei ole vaikeuttaa ihmisten liikkumista. Me ymmärrämme hyvin sen, että meillä on laaja, harvaan asuttu maa ja monissa paikoissa Suomessa

Pöytäkirja PTK 49/2021 vp

tarvitaan omaa autoa, jolla pitää voida niin liikkua töihin kuin asioida esimerkiksi kaupassa ja muutoin elämässään tärkeissä palveluissa ja asioissa. Eli ei meillä ole tarkoituksena vaikeuttaa ihmisten liikkumista, eikä meidän tarkoituksena myöskään ole heikentää suomalaisen ruoantuotannon edellytyksiä, päinvastoin. Kyllä me haluamme, että Suomessa on kotimaista, puhdasta, hyvää ruokaa ja meillä on elävä ja elinvoimainen maaseutu.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Talvitie.

16.48 Mari-Leena Talvitie kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen velkariihi on ollut viime viikkoina surullinen näytelmä. Ennen riihen alkua ministerit vakuuttivat suomalaisille, että velaksi eläminen loppuu vihdoinkin. Hallitus lupasi, että työllisyyttä parantavia uudistuksia tehdään, veroja ei koroteta ja menokehystä ei romuteta. Monet suomalaiset odottivat, että erityisesti keskusta löytäisi nyt vihdoinkin kovasti pehmenneen selkärankansa ja laittaisi hallituksen talous- ja työllisyyspolitiikan ruotuun. Mutta miten kävi? Viime päivinä moni suomalainen on pettynyt. Myönnän, että myöskin moni kokoomuslainen on pettynyt tähän näytelmään. [Antti Kurvinen: Itseennekö?] Mediatietojen mukaan kyse on ollut koko ajan niin sanotusta keskustan puoluejohdon operaatiosta, käsinkirjoitetusta sellaisesta, mutta olisi tietenkin toivonut, että muutama juonenkäännös olisi tapahtunut toisin. Mutta kysyn nyt pääministeri Marinilta: oletteko tyytyväinen tähän puoliväliriihen [Puhemies koputtaa] prosessiin ja hallituksen päätöksiin, ja olisiko sopu tällä 2020-luvulla voinut löytyä jollain... [Puhemies keskeyttää puheenvuoron puheajan ylitystä].

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Pääministeri Marin.

16.49 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt en aio van tuota kysymyksen loppua kuullut, mutta kysyttiin tästä prosessista. Tämä kehysriihi on ollut poikkeuksellisen pitkä, se on ollut vaikea, kuten on kuvattu hyvin rehellisesti tunteja julkisuudessa, ja itsekin olen sanonut, että minulla ei ole ollut tietoa siitä, kuinka tässä käy, ja siitä, mikä lopputulos on, tuleeko yhtenäinen hallitus ulos kehysriihestä vai ei, koska tämä neuvottelutilanne on ollut aidosti vaikea, ja sen olen hyvin suoraan myös todennut.

Hallitus on löytänyt kokonaisuudesta sovun. Jokainen on joutunut tulemaan toista vastaan, jokainen on joutunut joustamaan, ja yhdessä olemme hakeneet sellaista ratkaisua, joka on kaikkien näkökulmasta kestävä. Hallituspuolueiden puheenjohtajat ovat tämän kokonaisuuden sopineet. Tänäa kehysriihessä käymme vielä yksityiskohtia läpi, ja toivottavasti illalla saamme vihdoinkin ja viimein tämän puoliväliriihen, kehysriihen päätökseen.

3.7. Suullinen kysymys valtiontalouden kehyksistä (Merja Kyllönen vas)

Suullinen kysymys SKT 94/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kyllönen.

Pöytäkirja PTK 49/2021 vp

Keskustelu

16.50 Merja Kyllönen vas: Arvoisa herra puhemies! Kehysriihessä on käännetty katse myöskin tuleviin vuosiin, ja koronakin toivottavasti kesän myötä alkaisi olla voitettu. On tärkeää, että me nyt kiinnitämme huomion myös valtavaan oppimisvajeeseen ja hoitovelkaan, jotka tämä kriisi jättää väistämättä jälkeensä. Moni on jäänyt ilman mielenterveyspalveluita, ja erityisesti ikääntyneet ovat kärsineet yksinäisyydestä. Lasten ja nuorten harrastukset ovat olleet tauolla, ja nyt on riskinä, että moni joukosta tippunut ei sinne enää pala.

Kansalaisten osallisuus ja koronan traumaista ja kriisistä selviytyminen eivät liene vähämerkityksellinen asia kenellekään. Me kaikki tiedämme, että 90-luvun laman varjo on ollut pitkä. Ylisukupolvinen syrjäytyminen on myös nyt aito riski. Kysynkin valtiovarainministeriltämme: onko hallitus varautunut taloudellisesti myös koronakriisin sosiaaliseen jälkihoitoon?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Vanhanen.

16.51 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Koko koronan ajan hallituksen linja myös talouden osalta on ollut se, että koronan hoito on myös parasta talouspolitiikkaa. Se koskee tätä epidemian aikana tapahtuvaa toimintaa, mutta luonnollisesti se koskee myös koronan jälkeisten seurausten hoitamista. Mitä nopeammin saamme jäljet parannettua, sen parempi. Jokainen tiedämme, ainakin kaikki ne, joilla on — ja minä uskon, että kaikilla suomalaisilla on — läheisiä, jotka ovat olleet erilaisessa sairaalahoidossa ja muussa, tietävät sen, että hoidon lykkääminen ei koskaan paranna. Ja kyllä meidän velvollisuutemme kansakuntana on tämän onnettomuuden jälkeen huolehtia myös siitä, että jälkihoito laaja-alaisesti tapahtuu, ja se tiedostetaan kehysriihessä.

3.8. Suullinen kysymys valtiontalouden kehyksistä (Johannes Koskinen sd)

Suullinen kysymys SKT 95/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Koskinen.

Keskustelu

16.52 Johannes Koskinen sd: Arvoisa puhemies! Tässä edellä keskusteltiin siitä, että olisi aika jarruttaa taloutta, kun meillä on takana ollut 3 prosentin miinusmerkkinen vuosi, ja nyt ennustellaan, että 2 prosenttia tulisi plussaa. Nyt olisi aika jarruttaa jo rajusti, ettei ylikuumene talous. Minun mielestäni ja varmaan objektiivisestikin pitäisi tähdätä useamman vuoden ajan jopa tuonne 4–5 prosentin kasvuun. Sellaisesta meillä on esimerkkejä 90-luvulta, että pystyttiin nousemaan nopeasti, ja jokainen lisäprosentti kasvuun, työllisyyteen tuottaa useita miljardeja valtiontalouteen. Tähän pitää suhteuttaa myös ne väliaikaiset tarpeet, joita budjettikehyksen reivaamiseen ja tarkistamiseen tarvitaan. Edustaja Kyllönen toi esimerkkejä, mitä tällaisia kehyksen yllättäneitä menoja meillä on: esimerkiksi lasten ja

Pöytäkirja PTK 49/2021 vp

nuorten osalta on. Toinen esimerkki on juuri järjestöjen tukeminen, kun rahapelituotot myös ovat useastakin syystä heikentyneet. Kysynkin: miten kohdennetusti voitaisiin juuri näitä haavoittuvimpia ryhmiä, lapsia ja nuoria, auttaa [Puhemies: Aika!] sekä järjestelmien kautta että kunnan avustuksia kohdentamalla?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: On reilusti ylitetty. — Ministeri Vanhanen.

16.53 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä ei nyt STM:n ministereitä ollut kutsuttu, ehkä opetusministeri osaltaan. Mutta hallitus on varautunut taloudellisesti siihen, että meillä on mahdollisuudet tähän. Me kaikki tiedämme myös tämän laajan kansallisyhteistyöverkon työskentelyn tärkeyden. Ja tässä samalla, näinä vuosina, kun Veikkauksen tuloutusmahdollisuudet ovat olennaisesti heikentyneet, me jouduimme senkin ottamaan kehysriihessä huomioon. [Petri Hurun välihuuto]

Kun tässä on heiteltu näitä julkisuudessa olleita tietoja siitä, millä tavalla kehys lähivuosina kehittyy, niin minä nyt sanon sen käsityksen, mikä minulla on valtiovarainministerinä. Sellaisia pakollisia, välttämättömiä menoja ensi vuodelle on noin 1,3 miljardia enemmän kuin mihin on varauduttu ja vuodelle 22 toista miljardia, ja tämän päälle tämä Veikkauksen kompensatio. Suhteuttakaa tähän ne tiedot, mitä teillä on julkisuudesta, mitä olette ehkä lukeneet siitä. Tämä kehysriihi ei ole mikään rahanjakoautomaatti.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Savio.

16.55 Sami Savio ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Julkinen velkaantuminen on kiihtynyt Marinin hallituksen aikana räjähdysmäisesti. Säästöjä pitäisi saada nopeasti aikaan, mutta niiden sijaan hallitus on keskittynyt menojen kasvattamiseen.

Yksi erittäin suuri kysymys, noin 20 miljardin euron kokoinen kysymys, on sote-uudistus, jota hallitus ajaa härkäpäisesti eteenpäin. Esitys on parhaillaan eduskunnan käsittelyssä. Sote-uudistuksen keskeisenä tavoitteena tulisi olla kustannusten alentaminen tai ainakin niiden merkittävä hillintä. [Sari Sarkomaan välihuuto] Nyt ei kuitenkaan näytä näin olevan, vaan erityisesti esityksen kulupuolen arviointi vaikuttaa hyvin puutteellisesti valmistellulta.

Arvoisa puhemies! Jää väistämättä vaikutelma, että uudistuksen pääasiallinen tavoite sosiaali- ja terveyspalveluiden kehittämisen sijaan on keskustan ajaman maakuntauudistuksen toteuttaminen. [Eduskunnasta: Onko näin? Oho! — Puhemies: Ja kysymys!]

Arvoisa puhemies! Kysyn hallitukselta: kävikö se kriisipalaverissaan lainkaan keskustelua sote-ratkaisun hinnasta [Puhemies: Aika on nyt täynnä!] suomalaisille veronmaksajille?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Vanhanen.

16.56 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt täällä ei ole STM:n ministereitä paikalla, mutta tämän talouden osalla sote-uudistuksella on merkitystä julkisen talouden hallinnan kannalta, on ehdottomasti. Esitys on annettu eduskunnalle. Eduskunta arvioi sitä, myös sen taloudellista vaikutusta, mutta sen sanon, että se on yksi niistä rakenneuudistuksista, joita Suomi tarvitsee. [Sari Sarkomaan

Pöytäkirja PTK 49/2021 vp

välihuuto] Sen taloudelliset tulokset tulevat hitaasti. Meillä on erittäin paljon tehtävää siinä, kun kootaan nämä hajallaan olevat organisaatiot, keskitetään ne, mutta en todellakaan vähättelisi sen uudistuksen taloudellista merkitystä. Se on yksi avain siihen, [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] että Suomi pystyy julkista talouttaan hallitsemaan.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Yritetään esittää kysymykset niille ministereille, jotka ovat paikalla. Edustaja Virolainen näyttää tästä esimerkin.

16.57 Anne-Mari Virolainen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kun kuuntelin puheenjohtaja Saarikkaa Säätytalon portailla, niin hetken toivoin jo, että kehysriihestä tulisi sellaisia päätöksiä, jotka tukisivat vastuullista talouspolitiikkaa ja rakenneuudistuksia, joilla työllisten määrä nousisi. Näin ei valitettavasti käynytkään, vaan menoja lisätään, veroja korotetaan, kehykset paukkuvat ja työllisyystoimet loistavat poissaolollaan.

Pääministeri Marin, te olette useasti puhunut siitä, että julkista taloutta pitäisi tasapainottaa 2 miljardilla eurolla, mutta riihestä tulos on vain kymmeneksen siitä. Te olette myös luvannut jättää kestävän talouden seuraavalle hallitukselle. Näillä toimilla se ei tule tapahtumaan edes sitä seuraavalle tai sen jälkeiselle hallitukselle. Kysynkin teiltä, nyt kun olemme vaalikauden puolivälissä: oletteko tyytyväinen siihen, että Suomi jatkaa velkaantumisen, veronkorotusten ja alhaisen työllisyyden tiellä?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja pääministeri Marin.

16.58 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin tuollaista lainausta en tunnistanut, mutta jos sellainen on, niin mielelläni sen kirjallisenakin otan. Voin vakuuttaa kyllä, että hallitus haluaa tehdä vastuullista talouspolitiikkaa. Me haluamme tehdä vastuullista talouspolitiikkaa, [Perussuomalaisten ryhmästä: Missä se näkyy?] ja me haluamme jättää tuleville hallituksille kestävän talouspoliittisen uran. Tämä on yhteinen tahto.

Mitkä ovat niitä keinoja, millä tähän pyrimme? Kasvun luominen on ensimmäinen asia tällaisen kriisin keskellä, missä me olemme. Jos me emme aikaansaa kasvua, jos me emme panosta kasvuun, niin kaikki sen jälkeen tulee olemaan erittäin kivistä tietä kulkea. Ensimmäinen on kasvu.

Toinen iso kokonaisuus on rakenteelliset uudistukset. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus on yksi esimerkki näistä rakenteellisista uudistuksista, mutta tietenkin myös työllisyystoimet ovat tässä keskiössä, ja niitä päätöksiä me olemme tehneet ja niitä päätöksiä me teemme myös tässä riihessä ja myös riihen jälkeen.

Kolmantena kokonaisuutena on myös se, millä tavalla [Puhemies koputtaa] sopeutamme valtiontaloutta tulojen ja menojen kautta niin, että tulevilla hallituksilla olisi kestävä taloudellinen pohja jatkaa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Jälleen on minuutti kulunut. — Otetaan vielä edustaja Kurvinen.

16.59 Antti Kurvinen kesk (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! On äärettömän tärkeää, että puoliväli- ja kehysriihenkin jälkeen Suomen pitkä taloudenhoidon linja jatkuu, jo sieltä Lipposen hallituksen ajoista tuleva linja, jossa Suomi huolehtii omista veloistaan ja

Pöytäkirja PTK 49/2021 vp

maksaa omia velkojaan. Ja voin vakuuttaa kokoomuslaisille ja muillekin, että tämä linja jatkuu.

Sen sijaan, arvoisa puhemies, voin luonnehtia kokoomuksen talouslinjaa tällä vaalikaudella niin, että he ovat vaatineet pitkin vaalikautta suurin piirtein kaikkien verojen alentamista tai poistamista Suomessa, miljardien veronkevennyksiä, ja samaan aikaan vaatineet lisämenoja ihmisten terapiaan, yritystukiin ja lentokenttätukiin — kaikkeen mahdolliseen, mitä he vain ovat keksineet. Luonnehtisin kokoomuksen talouslinjaa tällaiseksi isoksi pyramidihuijaukseksi, jossa laitetaan verot valtion maksettaviksi ja lisätään menoja. [Välihuutoja]

Mutta, arvoisa puhemies, voisiko hallitus, vaikka kehysriihi onkin kesken, kertoa, mitä kasvua vahvistavia toimia sieltä on tulossa? [Puhemies koputtaa] Millä päätöksillä ja linjauksilla Suomi pääsee maailmantalouden kasvuun koronan jälkeen?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja ministeri Vanhanen.

17.00 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Valitettavasti en voi vastata. [Naurua]

Kysymyksen käsittely päättyi.

Kyselytunti päättyi.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaalilain 9 ja 46 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 60/2021 vp

Valiokunnan mietintö PeVM 9/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 4.5.2021 pidettävään täysistuntoon.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 43/2021 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 3/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 4.5.2021 pidettävään täysistuntoon.

6. Ilmoituksia

6.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 29.4.2021 antanut hallituksen esitykset HE 68—72/2021 vp, joista hallituksen esitys HE 68/2021 vp on esitys vuoden 2021 toiseksi lisätalousarvioksi.

Pöytäkirja PTK 49/2021 vp

6.2. Hallituksen esityksen peruuttaminen

Valtioneuvosto on 29.4.2021 peruuttanut eduskunnalle annetun hallituksen esityksen HE 21/2021 vp. Työjärjestyksen mukaisesti asian käsittely lopetetaan.

7. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 4.5.2021 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 17.03.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola